

MEMORANDUM

PROVINCIE :: UTRECHT

DATUM 11-11-2020
AAN Leden van de Statencommissie Omgevingsvisie
VAN Gedeputeerde Van Essen
ONDERWERP Crisis- en herstelwetexperiment verordening met verbrede reikwijdte

In de statenbrief '[Tervisielegging Ontwerp Omgevingsvisie en Ontwerp Omgevingsverordening provincie Utrecht](#)' d.d. 14-4-2020 hebben GS u geïnformeerd over drie mogelijke scenario's bij het uitstel van invoering van de Omgevingswet. Het derde scenario daarin betreft de zoektocht naar overgangsregelgeving om het momentum van de Omgevingswet vast te houden, ook nu de invoering hiervan uitgesteld is. Met het IPO hebben de provincies Utrecht, Gelderland en Flevoland de minister van BZK verzocht om te verkennen of het juridisch mogelijk gemaakt kan worden dat koploperprovincies in staat zijn voortgang te maken met hun plannen.

In de statenbrief '[Ontwerp Interim Omgevingsverordening provincie Utrecht](#)' d.d. 4-9-2020 hebben GS u meegenomen in de voortgang van dit scenario. GS gaven aan dat met het ministerie van BZK is gekeken naar de mogelijkheden van het gebruik van de Crisis- en Herstelwet (Chw)¹. Het voorstel wat uitgewerkt is, is om aan de Chw een artikel toe te voegen voor de provincies Gelderland, Flevoland en Utrecht, zodat zij met verbrede reikwijdte gebruik kunnen maken van de afwegingsruimte die de (Ontwerp Interim) Omgevingsverordening biedt. Om hiervan gebruik te kunnen maken, hebben de drie provincies een formele aanvraag ingediend bij BZK.

Inmiddels heeft u mogelijk via de [pers](#) er al kennis van genomen, dat de ministerraad op [voorstel](#) van minister Ollongren van BZK op 16-10-2020 ingestemd heeft met deze toevoeging aan de Chw, middels de 23ste tranche van de Chw. Deze 23ste tranche is inmiddels [voorgepubliceerd](#) in de Staatscourant en [voorgehangen](#) bij de Eerste en Tweede Kamer (zie aanvullend ook [deze link](#)). Het streven van de minister is om dit begin volgend jaar in werking te laten treden. Dit past goed bij de planning van vaststelling van de Interim Omgevingsverordening welke voorzien is voor maart 2021. Met de aanvraag voor de 23ste tranche van de Chw laat de provincie Utrecht zien al te denken en ook te willen werken in de geest van de Omgevingswet.

De reden dat de provincie hiermee aan de slag is gegaan, is dat de regels in de Interimverordening, gebaseerd op huidige wetgeving, minder afwijkmogelijkheden bieden, dan de regels in de Omgevingsverordening van 17 maart 2020, gebaseerd op de Omgevingswet. De 23ste tranche van de Chw biedt die flexibiliteit wel. Het biedt ruimte om met verbrede reikwijdte (dus voor de gehele fysieke leefomgeving) gebruik te kunnen maken van:

- de ontheffingsmogelijkheid voor de instructieregels;
- de hardheidsclausule voor activiteiten/ rechtstreeks werkende regels;
- de mogelijkheden die het artikel 'Experimenteergebied of innovatie' ([artikel 1.7](#)) biedt, bijvoorbeeld voor de transities voor energie, bodemdaling en landbouw en voor een problematiek als stikstof- of CO₂-uitstoot.

Ook biedt het de mogelijkheid om flexibeler om te gaan met:

- het 'niet aantasten' voor UNESCO-gebied, door onder zeer strenge voorwaarden ontheffing te kunnen verlenen; en
- natuurnetwerk Nederland (NNN) uit het Barro. In plaats van de mogelijkheid om te salderen (volgens het Barro), kan al gewerkt worden met uitzonderingen en compensatie, zoals onder de Omgevingswet.

Met de Chw worden de afwegingsmogelijkheden in de Interimverordening vergelijkbaar met hoe dit gaat werken in de Omgevingsverordening onder de Omgevingswet. Dit betekent: om (innovatieve) ontwikkelingen in onze provincie ruimte geven, is een integrale benadering wenselijk. In de (interim) Omgevingsverordening zijn de regels in samenhang opgesteld. De Chw maakt mogelijk dat we onze ambitie kunnen realiseren om met deze regels ook een integrale afweging te kunnen maken. Bijvoorbeeld als blijkt dat een bepaald plan of project bijdraagt aan een aantal provinciale belangen, maar dat een enkel provinciaal belang een belemmering vormt voor de realisatie van zo'n plan of project ("plussen en minnen-afweging"). Dit maakt het dus makkelijker om op een samenhangende manier te werken aan urgente maatschappelijke opgaven, zoals woningbouw, energie-transitie en klimaatadaptatie. Het echte effect van dit experiment zullen we werkenderweg gaan ontdekken.

¹ De Chw loopt vooruit op de Omgevingswet, die naar verwachting op 1 januari 2022 ingaat. Door de Chw kunnen overheden alvast experimenteren met elementen uit de Omgevingswet. Gemeenten gebruiken de Chw bijvoorbeeld voor bestemmingsplannen met verbrede reikwijdte met ruimte voor nieuwe woningen en duurzaamheidsprojecten.